

Dan mednarodnega kazenskega pravosodja

17.7.2026 - | gov.si

Na današnji dan obeležujemo dan mednarodnega kazenskega pravosodja, ki kot celota prispeva k neodvisnemu in nepristranskemu ugotavljanju dejstev, zagotavljanju odgovornosti, spoštovanju mednarodnega prava in pravičnosti za žrtve. Njegovo učinkovito delovanje prispeva k preprečevanju hudodelstev, vzpostavljanju trajnega miru in spravi.

Mednarodno kazensko pravosodje tvorijo sodne in druge institucije, ki prispevajo k spoštovanju mednarodnega prava in uveljavljanju odgovornosti za hudodelstva. V njem ima osrednjo vlogo Mednarodno kazensko sodišče, ki je bilo ustanovljeno kot dediščina Nürnberškega tribunala. Je stalno mednarodno kazensko sodišče, pristojno za preiskovanje in pregon najhujših hudodelstev. Pomemben del sistema mednarodnega kazenskega pravosodja so tudi ad hoc in hibridna sodišča ter tribunali. 17. julij je bil simbolično izbran zato, ker je 120 članic mednarodne skupnosti na ta dan leta 1998 sprejelo Rimski statut, na podlagi katerega je bilo ustanovljeno Mednarodno kazensko sodišče.

Uspešno delovanje Mednarodnega kazenskega sodišča in ostalih institucij pomembno prispeva k učinkovitemu globalnemu boju proti nekaznovanosti. Na podlagi lastnih zgodovinskih izkušenj Slovenija razume pomen ugotavljanja odgovornosti storilcev za njihove zločine. To mora biti uveljavljeno ob spoštovanju pravnih norm in načel, saj je samo na tej podlagi mogoče graditi mir v regionalnem smislu in globalno. Ob nedavnem mednarodnem dnevu spomina na žrtve genocida v Srebrenici 11. julija je minister za zunanje in evropske zadeve Tone Kajzer poudaril, da predstavlja trajen opomin na posledice sovraštva in nestrpnosti ter odgovornost mednarodne skupnosti odločno preprečiti grozodejstva in si prizadevati za spoštovanje mednarodnega prava in ohranjanje miru in varnosti. Že četrto leto nas v našem evropskem prostoru agresija na Ukrajino vsak dan znova opozarja na dragocenost miru in pomen preprečevanja nekaznovanosti.

Vsak posameznik ima pravico do miru in pravične obravnave ter zagotovila, da se hudodelstva ne bodo ponovila. Sume najtežjih hudodelstev je treba preiskovati in storilce preganjati, saj hudodelstva zadevajo mednarodno skupnost kot celoto. Za učinkovito uresničevanje tega cilja so potrebne neodvisne, nepristranske, strokovne in kredibilne pravosodne institucije, vključno z Mednarodnim kazenskim sodiščem, in prav tako sodelovanje med mednarodnimi in nacionalnimi pravosodnimi institucijami ter z njimi. Mir in pravičnost sta v interesu celotne mednarodne skupnosti, katere člani nosijo odgovornost zanju in jo uresničujejo z enotnostjo, medsebojnim spoštovanjem in sodelovanjem.

<https://www.gov.si/novice/2026-07-17-dan-mednarodnega-kazenskega-pravosodja>